



**Національний  
університет  
біоресурсів і  
природокористування  
України**

**Факультет  
ветеринарної  
медицини**

**НДІ Здоров'я тварин**



**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»  
Матеріали Міжнародної наукової конференції**



**22-24 вересня 2022 р.  
НУБіП України, м. Київ**

**УДК 639.512:(477.72)**  
**ПОПЕРЕДЖЕННЯ КАНІБАЛІЗМУ ПРИ ПРОМИСЛОВОМУ**  
**ВИРОЩУВАННІ КРЕВЕТКИ MACROBRACHIUM ROSENBERGII**  
**Бондаренко Л.В., кандидат ветеринарних наук**  
*Білоцерківський національний аграрний університет*

У природних умовах креветка *Macrobrachium Rosenbergii* або як її ще називають креветка гігантська прісноводна (GigantPrawn) мешкає у водоймищах В'єтнаму, Нової Гвінеї, Індії, Малайзії, Філіппінах і на півночі Австралії. Креветки вважають за краще вибирати місця для свого проживання в тихих заводях з великою кількістю різних укриттів у вигляді корчів і густих заростей рослин.

*Macrobrachium Rosenbergii* має високі смакові якості, вона вважається делікатесним продуктом у всіх країнах і користується великим попитом. У європейських країнах через погане виживання при транспортуванні креветка зазвичай продається в замороженому або в охолодженому вигляді на льоду, що погіршує її гастрономічні якості.

Це і послужило причиною появи і розвитку промислового вирощування *Macrobrachium Rosenbergii* в Україні. Підприємство ТОВ «Українська креветка» спеціалізується на промисловому вирощуванні прісноводної креветки *Macrobrachium Rosenbergii*, розташоване в м. Узин Київської області, філіали якого є майже у всіх областях України.

Великою небезпекою для популяції креветки при культивуванні є канібалізм. Щоб запобігти цьому явищу необхідно дотримуватися норм кількісної посадки особин на куб води та встановити максимально можливу кількість укриттів для креветки.

Використання укриттів не лише зменшить канібалізм, створивши місця схову, а й дозволить збільшити питому площу. Таким чином, буде використовуватися не лише дно водойми, а й весь об'єм в цілому. В якості об'єктів для укриття ми використовуємо легкі овочеві ящики з пластику та сітку огіркову шпалерну. Огіркова сітка створює своєрідний лабіринт, в якому креветки з легкістю можуть заховатися.

Прояви канібалізму найбільш виражені у період линьки, оскільки креветка в цей період найменш захищена. 27–36 доба є однією з основних у стадії розвитку креветки *Macrobrachium Rosenbergii*, в цей період відбувається метаморфоз перших личинок у постличинки. І саме для цього періоду характерні асинхронні линьки, які викликають посилення канібалізму, що в свою чергу збільшує відсоток летальності. При щільності посадки 100 шт/л виживаємість личинок складала 50%, а при зменшенні щільності до 50 шт/л – 67%.

В подальшому зменшували щільність посадки постличинок починаючи з 5000 шт/м<sup>2</sup>, через 7 днів до 2000 шт/м<sup>2</sup> та 1000 шт/м<sup>2</sup>, кожного разу проводячи сортування. Це сприяло зменшенню проявів канібалізму.

Щільність посадки у стави, залежно від технологічних параметрів, може варіювати від 1 до 5 шт/м<sup>2</sup>. Рекомендована нами щільність заселення водойми креветкою у розрахунку 100 дорослих особин на 1000 літрів води. Це дозволяє креветці безпечно існувати у водоймі та більш інтенсивно набирати вагу.

Під час перевезення постличинок на невеликі відстані доцільно використовувати бідони (40–50 л) з аерацією при щільності посадки 500 шт/л. За умов збільшення терміну перевезення – щільність посадки необхідно трохи знижувати.

При рівних розмірах креветки непогано уживаються між собою, конфліктуючи лише при дефіциті притулків та корму. Бійки їх досить азартні, але, як правило, до серйозних травм може дійти лише в тому випадку, якщо один із суперників зараз позбавлений хітинового покриву. Самці досить територіальні та часто можна бачити самців без клешнів. Це наслідки битв за територію та домінування. Тому більшість креветок *Macrobrachium Rosenbergii* почуватимуться спокійно удвоймах з багатою рослинністю та великою кількістю укриттів із каменів, гротів, корчів.

Вирощування креветки *Macrobrachium Rosenbergii* на промисловій основі в Україні є перспективним напрямком, який стрімко розвивається і стає досить популярним серед населення.